

Bijeenkomst 22 november

25 EMB-leerkrachten zijn aanwezig bij HUB Noord-Brabant om onderling informatie uit te wisselen en om digitaal leermateriaal met elkaar te delen via Wikiwijs.

Versnellingsvraag

De huidige en nog geplande bijeenkomsten komen voort vanuit de [ingediende versnellingsvraag](#) rond toegankelijk aanbod van lesmateriaal voor EMB-leerlingen dat aansluit bij bestaande leerlijnen. Angélique laat via een [filmpje](#) zien wat de achtergronden van de versnellingsvraag zijn en welke stappen tot nu toe genomen zijn.

LECSO

Doelstelling

Marc Cantrijn (LECSO) gaat in op de doelstellingen van LECSO: het delen en verbinden van expertise, vertegenwoordigen van belangen en het verlenen van diensten m.b.t. het Speciaal Onderwijs. Hij merkt op dat zo'n 25 jaar geleden de eerste ZMOK en mytyl/tytylscholen hun deuren openzetten voor EMB-leerlingen. Opdracht: het ontwikkelen van een curriculum (op deze manier is Vijfwijzer ontwikkeld), het inzicht krijgen in de benodigde randvoorwaarden en het verkrijgen van inzicht in de eigenschappen en vaardigheden die je als leerkracht voor EMB-leerlingen nodig hebt. Belangrijkste conclusie van de beginperiode: als onderwijs en zorg samenwerken ontstaat er meerwaarde.

Via EMG (www.emgplatform.nl) wordt o.l.v. Mia Nijland samen met LECSO en SLO het curriculum verder ontwikkeld.

Doelgroepindeling

Marc merkt op dat binnen het SO/VSO zeer veel diversiteit bestaat in leermogelijkheden, gedrag, intelligentie, fysieke mogelijkheden etc. Dit vraagt om maatwerk waarbij de mogelijkheden van de leerling als uitgangspunt worden genomen. (i.p.v. zoals in de clusters, uit te gaan van de beperkingen) Vanuit de mogelijkheden wordt een ontwikkelingsprofiel en uitstroombestemming bepaald. LECSO heeft een landelijke doelgroepindeling ontwikkeld die via de website van LECSO downloadbaar is. (www.lecso.nl) Onder de indeling zitten ook onderleggers. Wat is bijvoorbeeld "ondersteuningsbehoefte: intensief": dergelijke begrippen worden in de onderleggers gedefinieerd. Een dergelijke indeling is van belang zodat iedereen dezelfde taal gaat spreken en er onderling geen misverstanden kunnen ontstaan. Een dergelijke gezamenlijke taal is ook noodzakelijk om voortgang te boeken bij de nieuwe versnellingsvraag: hoe komen we tot een LVS voor het speciaal onderwijs.

Communicatie

Marc merkt op dat vanuit eerdere bijeenkomsten de behoefte aan een communicatieplatform naar voren is gekomen. Lecso biedt een dergelijk platform via <https://Extranet.lecso.nl>. Door een mail te sturen naar info@lecso.nl kun je toegang aanvragen. Je ontvangt dan via de mail een wachtwoord.

Landelijk model doelgroepen SO

	1	2	3	4	5	6	7
Verbaal IQ	< 20	20 - 34	35 - 49	50 - 69	70 - 89	90 - 110	> 110
Performaal IQ	< 20	20 - 34	35 - 49	50 - 69	70 - 89	90 - 110	> 110
Totaal IQ	< 20	20 - 34	35 - 49	50 - 69	PRO 55-80 70 - 89	90 - 110	> 110
Ontwikkelingsleeftijd (SEO)	0-2 jaar	2-4 jaar	4-6 jaar	6-9 jaar	9-11 jaar	kalenderleeftijd	kalenderleeftijd
Cognitief functioneringsniveau			DLE <10 FN <E3	DLE 10-30 FN E3-M5	DLE 31-45 FN E5-E6	DLE 46-60 FN M7-M8 Referentieniveau 1F	DLE >60 FN > M8 I-II Referentieniveau 1S/2F
Leerstandaard (75%)	Planclus niveau 1-6	SO-ZML niveau 3	SO-ZML niveau 6	SO-ZML niveau 9 Basisleerlijn niveau 4	Basisleerlijn niveau 6	Basisleerlijn niveau 8	Basisleerlijn niveau 10
Ondersteuningsbehoefte	Zeer intensief	Intensief	Voortdurend	Regelmatig	Incidenteel	Op afroep	Leeftijdsadequaet
Leerkenmerken	Sensomotorisch en gevoelsmatig	Pragmatisch	Egocentrisch	Egocentrisch en performaal	Performaal	Toepassingsgericht (Vermunt)	Betekenisgericht (Vermunt)
Uitstroombestemming	VSO	VSO	VSO	PRO	PRO VMBO (BBL)	VMBO (KBL, GTL)	HAVO / VWO
				VSO VO	VSO VO	VSO VO	VSO VO
	Dagbesteding		(beschutte) arbeid		Arbeid/ Vervolgonderwijs		Vervolgonderwijs

Materiaal delen via 'Wikiwijs'

Linda gaat in op de startpagina voor emb: <http://emb.wikiwijs.nl>. Inmiddels is al enig materiaal vindbaar via deze pagina: de liedjes van Dirk Scheele en de Omnidules. Daarnaast hebben enkele leerkrachten al wat materiaal gedeeld.

Tijdens de vorige bijeenkomst bleek er behoefte te bestaan aan een indeling van het materiaal op thema, activiteit en (hoofd)doel. Op de huidige startpagina is een eerste versie van een dergelijke indeling opgenomen.

Linda merkt op dat dit zeker niet de definitieve indeling hoeft te zijn: hierover kan later van gedachten gewisseld worden.

Via Wikiwijs Delen kunnen bestanden en links worden gedeeld en worden beschreven m.b.v. metadata. Momenteel is er geen 'officiële' indeling voor EMB-materiaal. Dat is de reden, dat thema's, activiteiten en (hoofd)doelen worden opgegeven als trefwoorden. Daarnaast dienen voorlopig ook nog de zoektermen EMB en Leerroute 1 opgegeven te worden om gevonden te kunnen worden binnen emb.wikiwijs.nl

Hebben we eenmaal een definitieve indeling vastgesteld, dan kan deze worden ingediend bij 'Edustandaard' en kunnen de huidige trefwoorden worden vervangen door uitklaplijsten.

Naast het delen via Wikiwijs Delen kan samenhangend materiaal ook worden geordend en aangevuld in Wikiwijs Maken.

Eén voorbeeld hiervan: Activiteiten en materiaal rondom appels van Maria Versseput is al gedeeld op emb.wikiwijs.nl:

http://maken.wikiwijs.nl/88919/Activiteiten_en_materiaal_rondom_appels EMB

Aan de slag

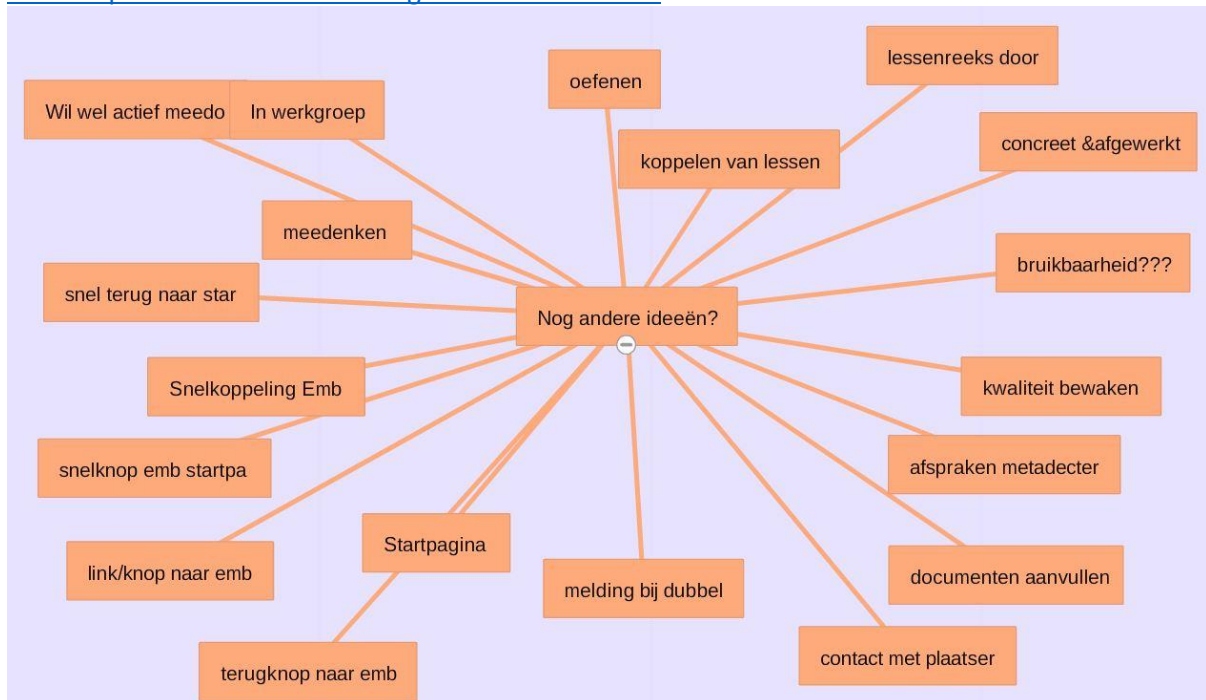
De deelnemers wisselen onderling kennis en ervaringen uit en gaan aan de hand van een handleiding aan de slag met het maken en delen van materiaal/lessen. Aan het eind van de bijeenkomst zijn 12 materialen gedeeld. Deze materialen zullen op 23 november vindbaar worden via emb.wikiwijs.nl.

Evaluatie

<p>Is de huidige indeling geschikt? (thema's, activiteiten, doelen)</p>	<p>Het overgrote deel van de aanwezigen vindt de huidige indeling in thema's, activiteiten en (hoofd)doelen in principe geschikt.</p> <p>Wel worden aanvullingen en wijzigingsvoorstellen gedaan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voorgesteld wordt de term 'communicatie' te gebruiken in plaats van 'mondeline taal'. • Voorgesteld wordt de term 'zelfredzaamheid' te gebruiken in plaats van 'praktische redzaamheid'. • Voorgesteld wordt dieper te metadateren/zoeken dan de hoofddoelen. Het is van belang de leerlijnen (genoemd worden Plancius en CED) op te nemen. Echter, opgemerkt wordt dat (veel) meer detail bij het metadateren ook veel meer tijd zal kosten waarbij het de vraag is of collega's dit ook daadwerkelijk zullen gaan doen. • Voorgesteld wordt om auditieve beperking, visuele beperking, motorische beperking, psychische beperking toe te voegen. Hiertegen wordt opgemerkt dat er dan weer in beperkingen gedacht wordt in plaats van in mogelijkheden.
---	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Voorgesteld wordt een bredere peiling te doen, bijvoorbeeld door een enquête te versturen met vragen rond de huidige indeling.
Zijn de afgesproken trefwoorden geschikt? (EMB, leerroute 1)	<ul style="list-style-type: none"> • De vraag wordt gesteld waarom voor de term 'leerroute 1' is gekozen. Er zijn ook scholen die een andere term hanteren. Angélique merkt op dat op deze manier wordt aangesloten bij de landelijke doelgroepindeling. • Het zou handiger zijn dat er bij Trefwoorden aangevinkt kan worden i.p.v. open velden.
Welke leerdoelen als standaard?	Genoemd worden CED en Plancius.
Is het wenselijk dat er volledige arrangementen worden gemaakt of is het delen van lessen (linkjes) voldoende?	94% van de aanwezigen is voorstander van een combinatie van beide vormen.
Welke criteria voor het keurmerk? Wat vinden de deelnemers van het icoontje? Wat doen we met de leermiddelen die niet aan alle criteria voldoen?	<ul style="list-style-type: none"> • Criteria voor het keurmerk: in ieder geval gericht op meerdere zintuigen en op beleving • De meeste aanwezigen vinden het icoontje acceptabel en herkenbaar. Twee aanwezigen vinden het icoontje saai. • 100% van de aanwezigen is van mening dat, als materiaal niet aan de eisen van het keurmerk voldoet, dit keurmerk van het materiaal dient te worden afgehaald. Daarbij dient aan de maken/plaatser van het materiaal te worden aangegeven (kan via Wikiwijs) op welke manier alsnog het keurmerk kan worden verkregen.
Wat vinden jullie van de Communitygroep?	<ul style="list-style-type: none"> • De meeste aanwezigen vinden dit een goed idee. • Opgemerkt wordt, dat het wéér een tool is. Linda merkt op dat dit wellicht wat minder voelbaar kunnen maken door de communitygroep bereikbaar te maken vanuit emb.wikiwijs.nl. Een vervolgstap (indien voor LECSO mogelijk) kan zijn om te werken met dezelfde wijze van aanmelden (via schoolaccount of Entree-account). • Het is wenselijk dat er een button op emb.wikiwijs.nl komt die verwijst naar de community.
Nog andere ideeën?	<ul style="list-style-type: none"> • Momenteel 'val' je uit emb.wikiwijs.nl als je bijvoorbeeld naar je profiel gaat. Wens is, een soort 'terug' knop te hebben. • Ook kunnen zoeken op een deel van een woord • Melding als je materiaal uploadt dat al is opgenomen in Wikiwijs • Hoe gaan we de kwaliteit van het materiaal bewaken?
Zijn er aanwezigen die actief willen meehelpen?	<ul style="list-style-type: none"> • Maria Versseput, Heidi Janssen, Willemijn Nijhoff en Chantal van Krieken

Prowise presentatie met de uitslagen van de evaluatie.

Volgende bijeenkomst

- De volgende bijeenkomst is gepland voor maandag 6 februari in Utrecht. Echter, de school waar de bijeenkomst georganiseerd wordt, heeft alleen een kleine zaal tot haar beschikking waardoor maximaal 15 deelnemers kunnen worden uitgenodigd. Angelique stelt de aanwezigen de vraag of iemand een grotere locatie ter beschikking wil/kan stellen.
- De vraag wordt gesteld wat het programma voor de volgende keer zal zijn. Angelique antwoordt dat dit een vervolg zal zijn op wat vandaag aan de orde is geweest, met ook weer ruimte om materiaal te delen via Wikiwijs. Iedereen is ook in februari weer van harte welkom, maar Angelique gaat ook uit van nieuwe deelnemers.